

UTLYSNING

Dokumentasjon av kvalitetsfeil på ferskt råstoff av torsk

FHF lyser ut inntil 5 mill. NOK for å registrere fangstskader og kvalitetsfeil på fersk torsk, og dokumentere konsekvensene for produkter og verdiskaping.

Søkere kan være universitets- og høyskolesektoren, forskningsinstitutter, forskningsmiljøer og bedrifter i sjømatnæringen. Tilsagnsmottaker må være et FoU-miljø, som også skal ha prosjektledelsen.

FHFs *Retningslinjer for prosjektbeskrivelser FoU-prosjekt* skal følges ved utarbeidelse av søknad (se vedlegg 2).

Søknader skal sendes til: Post@fhf.no

Søknader merkes med saksnummer «**24/00080**»

Tidsplan

10.04.2024: Utlysning offentliggjøres

31.05.2024: Frist for innlevering av søknad (innen kl. 14:00)

Tilbakemelding til søkere om resultat av evaluering i løpet av juni 2024.

Behov for ytterligere presiseringer i fasen med utarbeidelse av søknad kan tas opp med FHF. Hvis det blir behov for endringer i utlysningsteksten, vil dette bli lagt ut på www.fhf.no (samme som denne utlysningen), men ingen endringer vil bli gjort etter **15.05.2024 kl. 12:00**. Søkere er selv ansvarlige for å følge med om det legges ut slike endringer.

Problemstilling

FHF gjennomførte i perioden 2013-2015 prosjekt [900951](#) «Kvalitetsstatus for råstoff av torsk og hyse». Gjennom prosjektet ble kvalitetsstatusen dokumentert på torsk og hyse ved levering fra fisker, og hva som er de viktigste fangst- og håndteringskader for line, juksa, garn, snurrevad og bunnråål. Det ble utarbeidet en manual med kriterier for vurdering av fangstskader, og forskerne utarbeidet også kriterier for klassifisering av råstoffet i "god kvalitet", " redusert kvalitet" og "dårlig kvalitet". Metoden er basert på råstoffets betydning for produktkvalitet på filet, tørrfisk, saltfisk, sortert og vraket av bedriftene selv. Det ble beregnet at de økonomiske konsekvensene for industrien ved varierende kvalitet av torsk var et samlet potensiale for økt verdi på mellom 178 og 246 millioner kroner.

Sentrale aktører i hvitfisknæringen påpeker at det fortsatt tapes for mye verdi gjennom kvalitetsforringelse av råstoff, og det vil være viktig å få gjort en ny registrering av fangstskader og kvalitetsfeil etter samme metode som i prosjekt 900951. Dermed kan man sammenligne tallene og se på utviklingen frem til nå, samt beskrive tiltak som kan redusere verditapet.

En relativt stor andel av råstoff med « redusert » eller « dårlig » kvalitet har negative konsekvenser for lønnsomheten til norsk foredlingsindustri og for den totale verdiskapingen i næringen. Dette vises både i reduserte prosessutbytter, reduserte anvendelsesmuligheter og andel nedgraderte produkter. For fisk som sendes ubearbeidet ut av landet, vil trolig kjøperne oppleve lignende kvalitetsutfordringer som norsk foredlingsindustri. Dette kan igjen være årsak til reklamasjoner og

reduserte priser. En spørreundersøkelse som retter seg mot utenlandske kunder kan avdekke kostnader ved kvalitetsfeil på råstoff av fersk norsk torsk.

Metoden som benyttes til å vurdere fangstskader bør forbedres. Slik metoden er nå, er den best på måling av blodfeil og ytre skader. Spalting/bløt fisk er også et stort kvalitetsproblem, og kunne vært innarbeidet i metoden. Det skal videre vurderes om ny teknologi for objektiv måling av kvalitet (Maritech Eye) kan brukes for å forbedre og forenkle kartleggingsarbeidet.

Å beregne økonomiske konsekvenser av råstoff av ulike kvalitetsklasser bør gjøres som i prosjekt 900951 med «modellbedrifter». Videre bør det gjennomføres produksjonsforsøk med påfølgende analyse av konsekvensene for bedriftens effektivitet, utbytte, produktspekter, produktkvalitet og økonomi.

Målsetting

Å registrere fangstskader og kvalitetsfeil på fersk torsk, og dokumentere konsekvenser av forringet kvalitet i markedet.

Delmål

- Å utvide fangstskademethoden til å dekke bløt/spaltet muskel.
- Å registrere fangstskader og kvalitetsfeil for alle aktuelle redskaper gjennom et års syklus.
- Å estimere økonomiske konsekvenser på råstoff av ulike kvalitetsklasser i definerte "modellbedrifter", samt ved gjennomføring av produksjonsforsøk i bedrift.
- Å kartlegge utenlandske kunders kostnader ved varierende kvalitet på ferskt råstoff av torsk.

Avgrensninger og særskilte føringer

- Det tas sikte på å gjennomføre 1 prosjekt.
- Varighet; 2 år med mindre spesielle faglige grunner tilsier en lengre prosjektperiode, som må begrunnes.
- Prosjektsøknader som viser til samarbeid med næringsaktører vil bli prioritert.

Generelle forutsetninger

Det forutsettes for alle søknader at det gis en grundig beskrivelse av bakgrunn for prosjektet, inkludert eksisterende kunnskapsgrunnlag og hvordan prosjektet samspiller med eller er koordinert opp mot tilgrensende prosjekter der en eller flere av prosjektpartnerne deltar. Så langt som det er mulig skal også avgrensning og koordinering opp mot andre prosjekter beskrives.

En søknad skal kun ha ett løsningsforslag, ikke flere alternativer.

Nytteverdi for næringen tillegges vesentlig vekt, og må være realistisk beskrevet i søknaden.

Beskrivelse av gjennomføringsplanen skal være tilstrekkelig detaljert, med tydelig inndeling i fornuftige arbeidspakker og beskrivelse av hypoteser, metodikk og statistikk.

Det skal i prosjektbeskrivelsen vises til vurdering og håndtering av risiko knyttet til gjennomføring av prosjektet.

Det skal angis hvordan prosjektet planlegges organisert (prosjektgruppe og roller), inkludert ressursinnsats i form av antall timer og timesatser, eller stillingsprosent dersom dette benyttes. Se ellers FHF's *Retningslinjer for prosjektbeskrivelser FoU-prosjekt* (vedlegg 2).

Organisering

Oppdragsgiver er FHF som vil følge opp de enkelte prosjektene med en prosjektansvarlig fagsjef (FHF-ansvarlig).

Utførende prosjektgruppe: Den som tildeles prosjektet/oppdraget organiserer team for gjennomføring av arbeidet. Arbeidet i prosjektgruppen ledes av prosjektleder (CV for prosjektleder legges ved søknaden). Prosjektleder og planlagt team opplyses om i prosjektbeskrivelsen. Eventuelt innleide ressurser og annet formalisert samarbeid skal beskrives detaljert og dokumenteres med avtaler.

Referansegruppe: FHF vil oppnevne en referansegruppe bestående av personer som representerer næringen og har relevant kompetanse i forhold til det enkelte prosjektets målsettinger. *Mandat for referansegrupper i prosjekter finansiert av FHF* finnes som vedlegg 3. FHF-ansvarlig er ikke medlem, men skal delta i referansegruppens møter. Prosjektleder skal lede referansegruppe-møtene, og andre fra prosjektgruppen kan delta når det er hensiktsmessig. Det bør avholdes minst ett årlig fysisk møte i referansegruppen i tillegg til digitale møter ved behov, spesielt i forbindelse med viktige milepæler eller veivalg i prosjektet. Det skal avholdes fysisk møte før prosjektslutt for gjennomgang av sluttleveranser og sluttrapport, før disse er å betrakte som endelige. Husk å budsjettere med kostnader til referansegruppemøter i prosjektbeskrivelsen.

Samarbeid med andre aktører: Dersom det er beskrevet samarbeid med bedrifter eller andre som bidrar faglig eller finansielt, må det legges ved signert intensjonsavtaler for det.

Leveranser

Mulige leveranser fra prosjektet er listet opp i pkt. 6 i *Retningslinjer for prosjektbeskrivelser FoU-prosjekt* (vedlegg 2).

Vitenskapelige artikler, fagrapporter, presentasjoner, populærformidling osv. skal være åpne leveranser som skal legges ut på FHF's nettside om prosjektet, i tillegg til åpen publisering i regi av tilsagnsmottager/FoU-institusjon. Faglig sluttrapport til FHF skal innholdsmessig være i henhold til FHF's *Retningslinjer for sluttrapportering*. Det oppfordres til å tenke kreativt om leveranseformer for å bidra til at kunnskap fra prosjektet så raskt som mulig kan tas aktivt i bruk i næringen.

Kvalitetssikring

FoU-institusjonen må sikre at arbeidet er gjenstand for tilfredsstillende kvalitetssikring, hvordan dette utføres skal beskrives i prosjektbeskrivelsen.

Kriterier for vurdering av søknader:

Prosjektsøknader gis en vurdering etter følgende kriterier (med vektning i parentes):

1. Prosjektforlaget's relevans til utlysningen og målet med arbeidet (1,0)
2. Forskningskvalitet, inkludert metodevalg og statistikk (0,8)
3. Næringsnytte og hvordan resultatene kan utnyttes (0,8)
4. I hvilken grad vil prosjektet bidra til økt bærekraft (0,6)
5. Gjennomføringsevne: Prosjektorganisering, plan for håndtering av risiko, kvalitetssikring og faglige forutsetninger (0,7)
6. Tilknytning til andre relevante aktiviteter/prosjekter (0,3)
7. Budsjett og økonomisk ramme for arbeidet (0,5)
8. Formidlingsplan for å sikre størst mulig næringsnytte (0,5)
9. Søknadens vurderbarhet og dokumentkvalitet (0,3)

Søknaden må være så komplett at det kan foretas en evaluering basert på kriteriene ovenfor. Prosjektbeskrivelsen skal ikke overskride 10 sider ekskl. vedlegg som kan betraktes som tilleggsopplysninger.

FHF forbeholder seg retten til å:

- Avvise innkomne prosjektbeskrivelser som ikke er i tråd med målsettingen for utlysningen
- Avvise innkomne prosjektbeskrivelser som ikke oppfyller formelle krav i utlysningen og FHF's retningslinjer for prosjektbeskrivelser
- Be om avklaringer før og under evalueringen
- Avlyse konkurransen eller endre de(n) økonomiske rammen(e) for tilskudd dersom det foreligger saklig grunn, for eksempel ved bortfall av forventet/budsjettert inntekt eller andre forhold som ikke gjør det mulig å yte det planlagte tilskudd innenfor vedtatte investeringsrammer.
- Foreta ny utlysning
- Forespørre søkere om å samarbeide om prosjektgjennomføringen hvis det er viktig for den totale prosjektkvaliteten.
- Bruke ekstern kompetanse ved evaluering av prosjektbeskrivelser.

Behandling av søknader

- Søknaden gjennomgås av FHF for å avklare om de er i tråd med målsettingen for utlysningen og oppfyller de formelle krav som er satt
- Prosjektbeskrivelsene rangeres av FHF basert på score på evalueringskriteriene, samt eventuelt kommentarer og råd fra ekstern kompetanse.
- En innstilling lages og besluttes av FHF ut fra en totalvurdering av kriteriene.
- Søkere som besluttes tildelt støtte, kontaktes. Forutsetninger for tilsagn presenteres og valgt(e) miljø(er) får en frist til å akseptere/avslå å delta i videre løp.
NB! Tilsagn gis ikke på dette stadiet.
- FHF gir tilsagn til valgt(e) søker(e).
FHF's gjeldende Standardvilkår på tilsagnstidspunktet vil legges til grunn (Vedlegg 1)
- Etter at endelig beslutning om tildeling av prosjekt er tatt, vil alle søkere bli varslet om utfall.

Vedlegg

1. FHF's standardvilkår
2. Retningslinjer for prosjektbeskrivelser FoU-prosjekt
3. Mandat for referansegrupper i FHF

Dokumentene finnes her: [prosjektdokumenter](#)